

Luomu myy luuloja

Haastattelussa ”Luomulla vältät vaarallisen cocktailin” (HU 18.1.) maisteri **Elisa Niemi** tiputtelee kuluneita myyntiväitteitä, joissa ei juuri ole perää.

Luomuruoka ei näet ole terveellisempää. Se käy kiistatta ilmi Kansanterveyslaitoksen laajasta tiedeselvityksestä vuonna 2003. Samaan tulokseen tullaan myös kansainvälisissä kriittisissä tiedekatsauksissa, mm. 2009.

Kitukasvuisuus ei asiaa auta. Huonosti kasvanut luomukasvis saattaa kyllä olla kuivakkaampi, mutta ei se terveellisyyttä paranna. Kasvin heikko suojele tuholaisilta ja taudeilta huonontaa tuotelaatua, ja kärsinyt kasvi on usein myös haitaksi terveydelle. Ulkona tarhatuilla luomusioilla trikiiniriski voi olla 28 000 kertaa suurempi kuin tavallisilla possuilla, ja ”luonnonläheisyys” lisää vaaroja myös muilla tuotantoeläimillä.

Tavallinen bataatti (728 g) ja kitukasvuisia luomubataatteja (172 g). Kuva: J.Tammisola 2013.

Luomu ei ole myöskään maukkaampaa. Marieke Saherin väitöskirjassa (HY 2006) selvisi – tutkijan yllätykseksi – että luomun maukkaus on luuloa. Kun koehenkilöt uskoivat syövänsä luomua, he ”osasivat” oitis maistaa sen ”selvästi paremmaksi” kuin vertailuannoksen – vaikka molemmat olivat aivan samaa, tavallista ruokaa!

Ruotsalainen väitöskirja taas osoitti, että myös luomuväki valitsee mieluummin ”oikean” makuisia, tavallisia porkkanoita ja vieroksuu ”karvaita” luomuporkkanoitaan – kun makutestit tehdään kunnollisina kaksoissokkokeikoina, joissa tutkija ei itsekään saa tietää, mitä milloinkin syödään (Åsa Haglund 1998).

Lähiluomu ei päästöjä vähennä, päinvastoin. Kuljetukset eivät paljon paina, vaan ilmastopäästöissä avainasemassa on (turha) hävikki. Heikon kasvinsuojelun ja huonon ravitsemuksen takia hävikit ovat suuria jo pellolla – luomun satotaso Suomessa jääkin noin puoleen normaaliviljelystä. Tämä on luonnonvarojen haaskausta.

Kitukasvuisilla juureksilla kuorihävikki kasvaa usein kaksinkertaiseksi, kuten kuvan bataateilla. Luomusian ympäristöpäästöt taas ovat nelinkertaisia tavalliseen sikaan verrattuna.

Homeopatia on EU:ssa säädetty luomueläinten ensisijaiseksi ”hoidoksi” – kaiketi suomalaisen kansanmagian idealla: ”jos ei vasikka parane, niin kuolkoon” (lääkäri Lönnrot 1832).

Ellei eläin ehdi homeopatialla kuolla, sitä saa koettaa pelastaa kunnollisilla, muuntogeenisillä lääkkeillä. Tämän vesityksen luomusäädökseen ajoivat läpi eläinlääkärit, vastoin ”aateväen” vastarintaa.

Ennalta ehkäisevät hoidotkin ovat luomussa kiellettyjä. Eläintä ei siis saa edes madottaa, kuten vastuulliset lemmikkien omistajat tekevät, vaan sen on annettava ensin riutua kärsivään kuntoon asti.

Eläimen etu ei paljon paina, kun myyntivaltteja haetaan taikauksosta ja tiedepelkojen lietsonnasta – ”kemian pelko on humpuukin alku”.

Seeleni on elintärkeää sydän- ja aivoterveydelle. Suomi on pahinta seleenin puutosaluetta maailmassa, mutta terveytemme pelastettiin lisäämällä seleeniä keinolannoitteisiin.

Luomussa tämä on – kuinkas muuten – kiellettyä, magiasyistä. Luomukasviksissa ei seleeniä ole ollenkaan, joten niistä varoitetaan uusissa ruokasuosituksissamme. Suomessa halvaantuu kuitenkin joka vuosi luomuvastikoita seleenin puutteeseen.

Luomun huonompi hygienia lisää myös vaaroja. Luomuiduista saatuun veriripuliin kuoli 50 ja vahingoittui yli 4000 ihmistä Euroopassa v. 2011. Aateväki kampanjoi vaarallista raakamaitoa luomuvaatimuksiin, mutta sen lääkärit onnistuivat torjumaan – vielä.

Vihjailu geeniruoan vaaroista (18.1.) on rumaa ihmisten narraamista, mistä geenikieltokampanjalle myönnettiin vuoden 2013 Huuhaa-palkinto. Luomujohtaja Niemi toimi kauan kieltokampanjan pääsihteerinä ja puolustaa antroposofista ajattelua.

Ruokapelottelun tarpeisiin huhuja laaditaan luontaisbisneksen ja okkultismin (antroposofia, joogalento) monenmoisissa ”ajatushautaamoissa”. Kampanjajärjestöjen ”tutkimukset” ilmenevät taas vilpiksi, jonka julkaisu tiedelehdessä peruutettiin.

Geeniruoka on ainakin yhtä hyvää ja turvallista kuin vanhoilla menetelmillä tuotettu, osoittavat laajat tutkimukset myös EU:ssa.

Uusin täsmämuuntelu on 10 miljardia kertaa tarkempaa ja tuhansia kertoja puhtaampaa kuin vanha kasvinjalostus. Sen avulla voidaan kehittää ihmiskunnalle parempia hyötykasveja, joita ekotaloudessa tarvittaisiin. Nyt osaisimme jalostaa terveellisempiä, maukkaampia ja kestävämpiä kasvilajikkeita – nopeasti, luotettavasti ja edullisesti sekä huimasti tarkemmin, turvallisemmin ja hienovaraisemmin kuin koskaan ennen.

Jos vain tieteen sabotointia voitaisiin hiukan hillitä...

26.1.2014 Jussi Tammisola

MMT, FL, kasvinjalostuksen dosentti (HY), erikoistutkija emeritus (VTT ja MMM)

Opettanut jalostusgenetiikkaa 44 vuotta